

Першовитоти логіки та її розвиток в Україні

Першовитоки Логіки як науки про мислення спостерігались ще у Стародавній Індії, а потім у Стародавній Греції, Вавілоні, Єгипті, Римі. До того ж, логіка в країнах Близького Сходу і в Європі формувалась у кожній окремо, незалежно одна від одної. Вчення про мислення впливали на розвиток логіки у Візантії, Вірменії, Грузії, Україні, Росії. Логіка завжди виступала як складова частина філософії і тільки згодом поступово відокремилась. Розвиток різних наук і необхідність конкретних умовиводів і доведень сприяли розвитку знань з логіки.

Термін «логіка» походить від давньогрецького слова «логос», що означає «слово (або «речення», «висловлювання») і «смысл» (або «поняття», «судження»). До складу філософії цей термін вперше ввів Геракліт (близько 544 — близько 483 рр. до н. е.), який називав логосом вічну і всезагальну необхідність, деяку стійку закономірність.

На розвиток науки Логіки в Україні значний вплив зробили праці Аристотеля. У XVI-XVII ст. курси філософії та логіки Аристотеля читалися в братських школах і в Києво-Могилянській академії. Викладачі Києво-Могилянської академії розглядали отримання справжнього знання як результат складного і суперечливого процесу пізнання, що складається з двох рівнів – чуттєвого і раціонального. Важливим джерелом пізнання вони вважали чуттєвий досвід, який дає інформацію про дійсність і створює підстави для логічного мислення [1]. У Києво-Могилянській академії викладали логіку, що складалася з двох частин: мала логіка і велика логіка. Мала логіка грала пропедевтичну роль та включала в себе три частини. Перша була присвячена термінам; друга – операції судження; третя – характеристиці операції аргументації. При вивченні великої логіки обговорювалися питання про предмет логіки, розглядалися операції мислення, які забезпечують правильний хід роздумів [2].

Таким чином, проведений аналіз показує, що спочатку логіка зародилася в надрах філософії. Як у філософській літературі, так і в теорії навчання, розрізняють формальну і діалектичну логіку. Формальна логіка має справу з

результатом процесу пізнання, тобто вона бере участь в отриманні нового знання. Діалектична логіка розглядає питання самого процесу формування нових знань. М. Махмутов вважає, що логіка процесу навчання є об'єднанням сучасної формальної логіки з логікою діалектичною. В даний час пошуком шляхів широкого використання законів логіки в навчальному процесі займаються психологи, педагоги, математики, методисти.

Список використаних джерел

1. Горский Д. П., Ивин А. А., Никифоров А. Л. Краткий словарь по логике. — М., 1991
2. Маковельський А. О. Історія логіки. - М.: Надра, 1967
3. Українська радянська енциклопедія : [у 12-ти т.] / гол. ред. М. П. Бажан ; редкол.: О. К. Антонов та ін. — 2-ге вид. — К. : Головна редакція УРЕ, 1974–1985
4. Фіцула М. Педагогіка / М. Фіцула. – К. : Академія, 2000. – 544 с.